

2025-2026 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILI BAHAR YARIYILI YENİ KAYIT YÜKSEK LİSANS ÖĞRENCİLERİ TANIMA VE BEKLENTİ ANKETİNE (TABA) İLİŞKİN RAPOR

1. AMAÇ VE YÖNTEM

Bu rapor, Karadeniz Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Rus Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı yüksek lisans programına 2025-2026 Eğitim-Öğretim Yılı Bahar Yarıyılında yeni kayıt yaptıran öğrencilerin profillerini, beklentilerini ve ihtiyaçlarını tespit etmek amacıyla uygulanan Tanıma ve Beklenti Anketine (TABA) ilişkin bulguları içermektedir. Mezkûr anket, 4 Mart 2026 tarihinde Edebiyat Fakültesi Toplantı Salonu C-212’de saat 10.00’da düzenlenen Rus Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı Oryantasyon Toplantısı akabinde Google Forms üzerinden çevrim içi olarak uygulanmış olup katılım gönüllülük esasına dayandırılmıştır. Yanıtlar anonim olarak toplanmış, ankette katılımcının kişisel bilgilerine ilişkin herhangi bir soruya yer verilmemiştir. Anketi toplam 4 (dört) katılımcı yanıtlamıştır. Örneklemin sınırlı kalması (n=4) hasebiyle bulgular betimleyici düzeyde değerlendirilmektedir. Mezkûr anket toplamda 28 soru içermekte olup soru dağılımları şu şekildedir:

Demografik (D) bilgi ölçen (Örneğin, “Cinsiyet” gibi) soru sayısı	: 2,
Birden fazla işaretlemenin yapılabileceği sorular	: 5
Likert ölçekli sorular	: 15
Tek seçimli sorular	: 1
Açık uçlu (AU) sorular	: 5

Likert tipi sorularda 5’li değerlendirme ölçeği (“5 – Kesinlikle Katılıyorum”, ..., “1 – Kesinlikle Katılmıyorum”) kullanılmıştır. Katılımcıların kendi dil becerilerini değerlendirmeleri istenen anket sorusunda ise yine 5’li değerlendirme ölçeği kullanılmış olup “5 – Çok İyi, ..., 1 – Çok Zayıf” olarak uygulanmıştır. Likert ölçekli sorulara yönelik sonuçların analizinde Rus Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı Anket Prosedürüyle sabit usul ve esaslar uygulanmış olup **Beklenti Yorumlama Skalası (BEYSKA)** kapsamında iki aşamalı olarak (Beklenti düzeyi ve uzlaşi düzeyi) yorumlanmıştır. Bu anket, niteliği itibarıyla bir memnuniyet anketinden ziyade esasen beklenti ve güveni ölçmeye yöneliktir. Bu itibarla, yüksek lisans öğrencilerinin henüz programı deneyimlememiş olması nedeniyle bulgular beklenti ve güven düzeyi çerçevesinde ele alınmıştır. Ankette yer alan soruların tam listesi (soru kodları, soru tipi ile) EK-1’de sunulmuştur.

Bu noktada yönteme ilişkin kavramların kullanımıyla alakalı hususların açığa kavuşturulması gereklidir. Anketteki Likert tipi soruların ekseriyeti beklentiye ölçmeye yönelik olup programa ilişkin güveni ya da mevcut koşullara yönelik değerlendirmeleri de içerdği için BEYSKA’da kullanılan “beklenti” kavramı bu rapor bağlamında dar anlamıyla yalnızca “gelecekte talep” olarak değil; aynı zamanda güveni, olumlu değerlendirmeyi, öncelik atfetmeyi ve kişinin kendisiyle alakalı öngörülerini gibi farklı

boyutları kapsayan bir şemsiye terim olarak kullanılmaktadır. Örneğin, **S.7** ve **S.20** gibi soru maddelerindeki “...yeterli buluyorum” ifadeleri, katılımcının mevcut duruma ilişkin algı ve değerlendirmelerini yansıtmakta olup BEYSKA kapsamında güven/olumlu algı boyutuyla ele alınmıştır. Bu itibarla, anketin muhtelif yerlerinde geçen “çok güçlü beklenti düzeyi” mealindeki ifade, katılımcıların ilgili husus(lar)a duyduğu yüksek düzeyde güveni, olumlu algısını ya da kararlılığın şeklinde yorumlanmalıdır.

Açık uçlu (AU) sorulara verilen yanıtların değerlendirilmesinde öncelikle herhangi bir sonuca götürmeyen ifadeler (Örneğin, “.”, “-”, “Yok”, “Teşekkür ederim” vb.) analiz dışında tutulmuş; kalan yanıtlar dile getirilen konuların sınıflandırılması, yanıtlardaki tonun olumlu, olumsuz ya da nötr oluşu ve herhangi bir endişe/talebi içerip içermediğine göre ayrılması suretiyle üç aşamalı bir değerlendirme sürecine tabi tutulmuştur. Katılımcıların kaleme aldığı ifadeler doğrudan alıntı yapma usulüyle oldukları gibi aktarılmış; dilbilgisi, yazım veya semantik açıdan herhangi bir editöryal müdahalede bulunulmamıştır. Katılımcının yanıtında herhangi bir isim geçmesi gibi kişinin kimliğini ifşa edebilecek ifadelerin geçmesi durumunda, kişisel verilerin korunması amacıyla ilgili ifade anonimize edilerek rapora dahil edilmiştir.

Demografik yapıya sorulara bakıldığında zaman 4 (dört) katılımcının dördünün de kadın olduğu; mezun oldukları lisans programının Rus Dili ve Edebiyatı Lisans Programı olduğu görülmektedir.

Anketteki bulgulardan bahsedilecek olursa, Likert ölçekli 15 soru üzerinden hesaplanan genel beklenti ortalaması 4,65 olarak tespit edilmiş olup bu değer BEYSKA’ya göre **çok güçlü beklenti düzeyini** işaret etmektedir. 15 sorudan 13’ü çok güçlü beklenti, 1’i güçlü beklenti kategorisinde yer almış; yalnızca kütüphane kaynaklarına ilişkin madde (**S.19, Ortalama: 3,25**) **orta düzey beklenti** kategorisinde kalmıştır. Katılımcıların tamamı doktora programına devam etmeyi hedeflemekte olup akademik kariyer motivasyonu baskın bir profil sergilemektedir. Öğrencilerin kendi Rusça becerilerine yönelik öz değerlendirmede bulunduğu anket sorusunda ise, okuma ve dinlemenin (**Ortalama: 4,00**) yazma (**Ortalama: 3,75**) ve konuşmaya (**Ortalama: 3,00**) kıyasla daha güçlü olarak ortaya çıkmıştır. Katılımcıların tamamı lisans bitirme tezi dışında araştırma deneyimine sahip olmayıp en öncelikli destek ihtiyacını akademik yazım ve bilimsel makale hazırlama olarak belirtmiştir.

Nitel bulgular açısından; KTÜ’nün tercih edilmesinde kurumsal güvenin ön plana çıktığı, program beklentilerinin akademik yetkinlik geliştirme ve kariyer hazırlığı temalarında yoğunlaştığı, müfredat taleplerinde Rus göçmen edebiyatı alanında ders önerisinin dile getirildiği tespit edilmiştir. Bu bulgulardan hareketle şunlar söylenebilir: 2025-2026 Eğitim-Öğretim Yılı Bahar Yarıyılında tezli yüksek lisans programına başlayan öğrenci profilinin yüksek motivasyonlu ve kariyer odaklı olduğu; kütüphane kaynakları ile Rusça Yazma ve Konuşma temel becerileri gelişime açık alan olarak belirginleşmektedir.

2. NİCEL BULGULAR

Ankette yer alan toplam 28 sorunun 15’iyle anketin yarısından fazlasını teşkil eden ve 5’li Likert ölçeğe (1 – Kesinlikle Katılmıyorum, ..., 5 – Kesinlikle Katılıyorum) göre düzenlenen soruların istatistikleri BEYSKA kapsamında değerlendirilmiş olup; her soru, beklenti düzeyi ve uzlaşma düzeyi olmak üzere iki

aşamada yorumlanmıştır. Soruların gösterdiği münferit istatistiksel değerlere istinaden yapılacak çıkarım(lar)dan evvel genel bulgudan bahsetmek gerekir. Likert ölçekli 15 soru üzerinden hesaplanan genel beklenti ortalaması 4,65 olarak tespit edilmiş olup söz konusu değer BEYSKA'ya göre yorumlandığında **Çok güçlü beklenti düzeyini** işaret etmektedir. Bu bulgu, katılımcıların programa yüksek düzeyde güven ve beklentiyle yaklaştığını ortaya koymaktadır. Soruların münferit değerlerine ilişkin çıkarımlardan önce her bir sorunun betimleyici istatistiklerini ve BEYSKA yorumlarını topluca incelemek, genel durumun daha net görülebilmesi açısından önem arz etmektedir (Tablo 1). Tabloda yer alan soruların tam metni yerine sorunun içeriğini belirten ifadeler kullanılmıştır.

Tablo 1. Likert ölçekli sorulara ilişkin istatistikler ve yorumları

KOD	SORU İÇERİĞİ	n	ORT.	SS	BEYSKA	UZLAŞI DÜZEYİ
S.7	Ders çeşitliliği yeterlidir	4	4,50	0,58	Çok güçlü beklenti	Genel uzlaş
S.8	ABD web sayfasından yeterli bilgiye ulaşabiliyorum	4	5,00	0,00	Çok güçlü beklenti	Tam uzlaş
S.9	SBE web sayfasından yeterli bilgiye ulaşabiliyorum	4	4,50	0,58	Çok güçlü beklenti	Genel uzlaş
S.10	Güncel ders içeriği beklentisi	4	5,00	0,00	Çok güçlü beklenti	Tam uzlaş
S.11	Danışmanımla iletişime geçmeyi önemsiyorum	4	5,00	0,00	Çok güçlü beklenti	Tam uzlaş
S.12	Yalnızca teoriyle sınırlı kalmamalı, uygulama da yapılmalıdır	4	4,50	0,58	Çok güçlü beklenti	Genel uzlaş
S.13	İyi bir araştırma yöntemleri eğitimi alınacağına dair güven	4	4,50	1,00	Çok güçlü beklenti	Genel uzlaş
S.14	Zamanında mezuniyet öngörüsü	4	4,75	0,50	Çok güçlü beklenti	Tam uzlaş
S.15	Kariyer katkısı inancı	4	5,00	0,00	Çok güçlü beklenti	Tam uzlaş
S.19	Kütüphane kaynakları	4	3,25	0,50	Orta düzey beklenti	Tam uzlaş
S.20	Derslik koşulları	4	5,00	0,00	Çok güçlü beklenti	Tam uzlaş
S.21	Dijital altyapı	4	4,75	0,50	Çok güçlü beklenti	Tam uzlaş

S.22	Psikolojik destek erişimi	4	4,25	0,96	Güçlü beklenti	Genel uzlaş
S.23	Erasmus+ yararlanma isteği	4	5,00	0,00	Çok güçlü beklenti	Tam uzlaş
S.24	Disiplinlerarası dersler	4	4,75	0,50	Çok güçlü beklenti	Tam uzlaş
GENEL ORTALAMA			4,65		Çok güçlü beklenti	

Tablo 1'e bakıldığında, katılımcıların akademik beklentilerinin (**S.10, S.11, S.12, S.13**) genel itibarıyla çok güçlü düzeyde olduğu görülmektedir. Ders içeriklerinin güncel ve akademik açıdan zengin olması beklentisi (**S.10, Ortalama: 5,00, SS: 0,00**) ile tez danışmanı ile düzenli ve etkili iletişim kurabilme önceliği (**S.11, Ortalama: 5,00; SS: 0,00**) en üst düzeyde ve tam uzlaş ile ifade edilmiştir. Bu itibarla, katılımcıların akademik süreçte nitelikli içerik ve güçlü danışmanlık ilişkisine belirgin bir önem atfettiği söylenebilir. Uygulanabilirliği olan derslerde teoriyle sınırlı kalmayıp uygulamalı çalışma isteği (**S.12, Ortalama: 4,50, SS: 0,58**) çok güçlü düzeyde olup genel uzlaş ile desteklenmektedir.

Öğrencilerin başvuru yaptıkları andan işbu anketin kendilerine yönlendirildiği oryantasyon toplantısına kadar olan sürede edindikleri intibayı, mevcut durum algılarını ölçmeye yönelik sorulara (**S.7, S.8, S.9, S.24**) verilen yanıtlar incelendiğinde; Rus Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı web sayfasının yeterliliğine ilişkin algının en üst düzeyde ve tam uzlaş ile şekillendiği görülmektedir (**S.8, Ortalama: 5,00, SS: 0,00**). KTÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü web sayfası (**S.9, Ortalama: 4,50, SS: 0,58**) ve ders çeşitliliği (**S.7, Ortalama: 4,50, SS: 0,58**) değerlendirmelerinde ise çok güçlü beklenti düzeyi genel uzlaş ile desteklenmektedir. Disiplinlerarası derslere yer verilmesi hususu (**S.24, Ortalama: 4,75, SS: 0,50**) katılımcılar nezdinde yüksek bir öncelik olarak belirginleşmektedir.

Katılımcıların kendilerine ilişkin öngörülerini ölçmeyi amaçlayan sorulara bakıldığında (**S.14, S.15**), programı başarıyla tamamlayıp zamanında mezun olacaklarına ilişkin öngörüler çok güçlü düzeyde ve tam uzlaş ile ifade edilmiştir (**S.14, Ortalama: 4,75, SS: 0,50**). Yüksek lisans eğitiminin kariyer hedeflerine katkı sağlayacağına dair inanç ise en üst düzeyde ve tam uzlaş ile gözlemlenmektedir (**S.15, Ortalama: 5,00, SS: 0,00**). Bu bulgular, katılımcı grubunun akademik motivasyonunun yüksek olduğuna ve programa güvenle yaklaştığına işaret etmektedir.

Altyapı ve destek hizmetlerine ilişkin beklentiler değerlendirildiğinde, derslik ve seminer odalarının fizikî koşulları (**S.20, Ortalama: 5,00, SS: 0,00**) ile Erasmus+ Değişim Programlarından yararlanma imkânı (**S.23, Ortalama: 5,00, SS: 0,00**) en üst düzeyde ve tam uzlaş ile olumlu yönde değerlendirilmiştir. Dijital altyapı beklentisi de çok güçlü düzeydedir (**S.21, Ortalama: 4,75, SS: 0,50**). Psikolojik danışmanlık ve sosyal destek hizmetlerine erişim konusundaki beklenti güçlü düzeyde (**S.22, Ortalama: 4,25, SS: 0,96**) olmakla birlikte, standart sapma değeri dikkate alındığında bu husus özelinde katılımcılar arasında kısmen farklılaşan bireysel algıları işaret etmektedir.

Dikkat çekici bir bulgu olarak, KTÜ kütüphanesinin Rus dili ve edebiyatı alanındaki kaynaklarının yeterliliğine ilişkin beklenti **orta düzeyde (S.19, Ortalama: 3,25, SS: 0,50)** kalmıştır. Katılımcılar arasında tam uzlaşa bulunmakla birlikte, bu alandaki beklentinin diğer altyapı maddelerine kıyasla belirgin biçimde düşük olması, kütüphane kaynaklarının güçlendirilmesinin faydalı olacağı yönündeki düşüncüyü ortaya çıkarmaktadır. Bahsekonu madde, tüm Likert soruları arasındaki **tek orta düzey beklenti** kalemi olarak kendisine yer bulmaktadır.

2.1. Katılımcıların Rusça Dil Becerilerine İlişkin Öz Değerlendirmeleri

Anketin 17'nci ve tek çoklu seçim matrisli sorusunu teşkil eden soruda katılımcılardan kendi Rusça dil becerilerine ilişkin değerlendirmelerini 5'li ölçek ("5 – Çok İyi, ..., 1 – Çok Zayıf") üzerinden dört temel beceri (Okuma, Yazma, Konuşma, Dinleme) eksenli incelenmiştir (Tablo 2).

Tablo 2. Katılımcıların Rusça dil becerilerine ilişkin öz değerlendirmeleri

BECERİ	n	ORT.	SS
Okuma	4	4,00	0,82
Yazma	4	3,75	0,96
Konuşma	4	3,00	0,00
Dinleme	4	4,00	0,82
GENEL ORTALAMA		3,69	

Tablo 2'de yer aldığı üzere, Okuma ve Dinleme (**Ortalama: 4,00**) becerileriyle; Yazma (**Ortalama: 3,75**) ve Konuşma (**Ortalama: 3,00**) arasında belirgin farklılık gözlemlenmektedir. Okuma ve dinleme becerilerinde BEYSKA kapsamında **güçlü düzey** tespit edilirken, **konuşma becerisi orta düzey beklenti**yi göstermektedir. Konuşma becerisinde tespit edilen tam uzlaşa (**SS: 0,00**), bütün katılımcıların bu alanda kendilerini orta düzeyde değerlendirdiklerini göstermektedir. Genel dil becerisi ortalaması **3,69** olarak hesaplanmış olup **güçlü düzeyin** alt sınırlarına yakın konumlarında olduğuna dikkat edilmelidir. Binaenaleyh, söz konusu becerilerin güçlendirilmesine yönelik müfredat içi ya da dışı etkinlikler planlanması değerlendirilebilir.

2.2. Anketin Çoklu ve Tekli Seçimli Sorularına İlişkin Değerlendirme

Anketin birden fazla seçeneğin işaretlenebildiği sorularından biri olan, program tercih nedenine ilişkin görüşleri toplamayı amaçlayan soruya (**S.3**) katılımcıların verdiği yanıtlar incelendiğinde, program tercih sebepleri arasında en yaygın sebebin **akademik kariyer hedefi** olduğu ve 3 (üç) katılımcı tarafından işaretlendiği görülmektedir. Mesleki gelişim ve kariyer olanaklarını artırma motivasyonu 2 (iki) katılımcı tarafından; Rus dili ve edebiyatı alanında uzmanlaşma arzusu ise 1 (bir) katılımcı tarafından belirtilmiştir (Tablo 3). Bu dağılım, katılımcı grubunun ağırlıklı olarak akademik kariyer odaklı bir motivasyona sahip olduğunu ortaya koymaktadır.

Tablo 3. Program tercih sebepleri

TERCİH SEBEBİ	İŞARETLENME SAYISI
Akademik kariyer hedefi	3
Mesleki gelişim ve kariyer olanaklarını artırma	2
Rus dili ve edebiyatı alanında uzmanlaşma arzusu	1

Birden fazla işaretlemenin yapılabileceği bir diğer soru olan, katılımcıların yüksek lisans sonrası kariyer planlarına ilişkin belli başlı sektörlerin cevap olarak yer aldığı 4'üncü soruya katılımcıların **tamamının** akademik kariyer hedefi (doktora programına devam) bildirdiği tespit edilmiştir. Buna ek olarak 1 (bir) katılımcı özel sektör (turizm, lojistik, dış ticaret) seçeneğini, 1 (bir) katılımcı ise **Diğer** seçeneğini işaretleyip metin ekleyerek “Akademik kariyer hedefimin yanısıra profesyonel turist rehberi olabilmek için kokart almak”¹ cevabını vermiştir. Katılımcı grubunun akademik kariyere temayüllü olduğu gözlemlenmektedir.

Tablo 4. Yüksek lisans sonrasında kariyer planı

KARİYER PLANI	İŞARETLENME SAYISI
Akademik kariyer (doktora programına devam)	4
Özel sektör (turizm, dış ticaret, lojistik vd.)	1
Diğer (profesyonel turist rehberliği)	1

Programa başvuru öncesinde Anabilim Dalı/Bölüm hakkında bilgi edinmek amacıyla başvuru kaynaklarının sorulduğu (S.5) çoklu seçim maddesinde, **ABD/Bölüm/Enstitü web sayfası** ile **akademideki tanındıklar** (öğretim elemanı, arkadaş vd.) eşit düzeyde ve en yaygın kaynaklar olarak tespit edilmiş; her iki seçenek de katılımcıların tamamı tarafından işaretlenmiştir. **Lisans programındaki öğrenciler** seçeneğiyle **sosyal medya kanalları** seçeneği birer katılımcı tarafından belirtilmiştir (Tablo 5). Bu bulgu; Bölüm/ABD tanıtımına yönelik stratejisinde web sayfasının etkin rolünü, bununla birlikte kişisel tanışıklıkların da önemli bir bilgi kanalı işlevi gördüğünü ortaya koymaktadır.

Tablo 5. Seçim esnasında yararlanılan bilgi kaynakları

SEÇİM ESNASINDA YARARLANILAN BİLGİ KAYNAĞI	İŞARETLENME SAYISI
Bölüm/ABD/Enstitü web sayfaları	4
Akademideki tanındıklar (öğretim elemanı, arkadaş vd.)	4
Lisans programındaki faal ya da mezun öğrenciler	1
Sosyal medya (Instagram, YouTube)	1

Katılımcılara yüksek lisans sürecinde hangi alanlarda destek/eğitim almayı beklediklerinin sorulduğu bir diğer çoklu seçim maddesinde (S.25) ise, **akademik yazım** ve **bilimsel makale hazırlama**

¹ Hazırlayan notu: Anketin ilk bölümünde de açıkça belirtildiği üzere, katılımcıların kaleme aldığı ifadeler olduğu gibi aktarılmış; dilbilgisi, semantik vd. kategoriler açısından hiçbir şekilde müdahalede bulunulmamıştır.

alanının en öncelikli destek beklentisi olduğu ve katılımcıların tamamı tarafından işaretlendiği görülmektedir. **Uluslararası hareketlilik programları (Erasmus+) hakkında bilgilendirme** ile **TÜBİTAK/BAP gibi projelere başvuru süreçleri** seçenekleri 3'er katılımcı tarafından; **araştırma yöntemleri, akademik sunum/konferans becerileri ve akademik etik konuları** ise 2'ser katılımcı tarafından tercih edilmiştir (Tablo 6).

Tablo 6. Yüksek lisans sürecinde beklenen destek alanları

DESTEK ALANI	İŞARETLENME SAYISI
Akademik yazım ve bilimsel makale hazırlama	4
Uluslararası hareketlilik programları hakkında bilgilendirme	3
TÜBİTAK/BAP gibi projelere başvuru süreçleri	3
Araştırma yöntemleri	2
Akademik sunum ve konferans becerileri	2
Akademik etik ve intihal konuları	2

Katılımcıların daha önce akademik bir araştırma (makale, kitapta bildiri ya da bilimsel üretim süreçlerinin işlediği her türden ürün) veya proje deneyiminin olup olmadığını soran tek seçimli soruda, katılımcıların **tamamı** lisans bitirme tezi/projesi dışında **herhangi bir akademik araştırma veya proje deneyimlerinin bulunmadığını** bildirmiştir. Söz konusu durum, katılımcı grubunun araştırma yöntemleri ve akademik yazım konularında desteklenmesi gerektiğine işaret etmekte olup destek ihtiyaçlarına ilişkin bulgularla tutarlı bir görüntü sergilemektedir.

3. NİTEL BULGULAR

Ankette toplamda 5 (beş) açık uçlu (AU) soru yer almakta olup bu soruların her biri öğrencinin kendisini daha açıkça ifade edebilmesi amacıyla ankete eklenmiştir. İşbu raporun ilk bölümünü teşkil eden “Amaç ve Yöntem” başlığının altında da ifade edildiği üzere, AU kodlu sorulara verilen yanıtların değerlendirilmesinde öncelikle herhangi bir sonuca götürmeyen ifadeler (“.”, “-”, “Yok”, “Teşekkür ederim” vb.) analiz dışında tutulmuş; kalan yanıtlar ise konu aldıkları meseleler bağlamında sınıflandırılmış, katılımcıların talepleri ya da dile getirdiği endişeler, duygular ise farklı başlıklarda ele alınmıştır. Ankete verilen cevapların doğrudan alıntılandığı yerlerde katılımcının ifadeleri olduğu gibi bırakılmış; bariz yazım yanlışı olsa dahi hiçbir editöryal müdahalede bulunulmamıştır. Katılımcıların cevaplarında yer alan her türden isim (kişi, şehir, il, ilçe vd.) kişisel verilerin ifşa olma olasılığına karşın anonimleştirilmiştir.

Anket formunda yer alan açık uçlu sorular, raporda mükerrer ifadelerin geçmesi suretiyle anlam akışını bozmamak adına soru numaralarına karşılık gelen AU kodlarıyla (**AU6, AU16, AU26, AU27, AU28**) anılmakta olup bu bölümün içerisinde alt başlıklarda yer verilen çıkarımların sağlıklı bir şekilde değerlendirilebilmesi için sorularının kendisinin (soru metninin) bilinmesi elzemdir. Bu itibarla, aşağıdaki tabloda her bir AU kodlu sorunun metni ve ölçmeyi hedeflediği boyut sunulmaktadır (Tablo 7). Akabinde yer alan alt başlıklarda, sorulara verilen yanıtlar münferiden incelenmektedir.

Tablo 7. Anketin açık uçlu (AU) sorularına ilişkin ayrıntılar

KOD	SORU METNİ	ÖLÇÜM HEDEFİ
AU6	Bu programı KTÜ'de tercih etmeniz spesifik bir nedeni var mı? Varsa nedir?	Kurumsal tercih motivasyonu; öğrencinin KTÜ'yü ve mezkûr programı diğer seçenekler arasından tercih etme gerekçelerinin tespiti
AU16	Yüksek lisans programı müfredat havuzundaki dersleri yeterli buluyor musunuz? Özellikle yer almasını istediğiniz ders ya da konular var mı?	Müfredat yeterliliği algısı ve ders talepleri; derslerle ilgili sürekli iyileştirme kapsamında değerlendirilebilecek çıktının direkt olarak muhataplarından dinlenilmesi
AU26	Yüksek lisans programından beklentileriniz nelerdir? Lütfen açıklayınız.	Genel program beklentileri; Likert tipi sorularla ölçülemeyen bireysel hedef ve motivasyonların genel hüviyetli bir soru üzerinden tespit edilmesi
AU27	Programla ilgili herhangi bir endişeniz veya kaygınız var mı? Varsa nelerdir?	Endişe ve kaygı tespiti; öğrenci motivasyonunu olumsuz etkileme potansiyeli taşıyan yapısal veya bireysel faktörlerin belirlenmesi
AU28	İletmek istediğiniz herhangi bir öneri, görüş, istek, bilgi veya şikâyet var mı?	Genel geri bildirim; ankette yer verilen soruların kapsamadığı düşünülen her türlü konu(lar)da öneri, şikâyet ve görüşün toplanması

3.1. Yüksek Lisans (Tezli) Programının KTÜ'de Tercih Edilmesinin Sebepleri (AU6)

Bu soruya 4 katılımcının 3'ü geçerli yanıt vermiştir. Verilen yanıtlar incelendiğinde, cevapların iki ana konu üzerinde yoğunlaştığı gözlemlenmiştir. Birincisi, **kurumsal güven** ve **akademik itibar** olarak tespit edilmiş olup katılımcıların 2'si KTÜ'nün eğitim kalitesine duyduğu güveni ve kurumun köklü geçmişini tercih sebebi olarak ifade etmiştir. İkincisi ise **coğrafi yakınlık** olarak belirlenmiş; 1 (bir) katılımcı KTÜ'nün ikâmet ettiği şehirde bulunmasını tercih sebebi olarak belirtmiştir. Yanıtların tamamı olumlu tonda olup herhangi bir endişe belirten ya da benzeri temayülde olumsuz herhangi bir ifadeye rastlanmamıştır. Değerlendirmeye alınan geçerli yanıtlar aşağıdaki gibidir:

Katılımcı 1:

“İyi bir üniversite ve ikamet ettiğim şehirde olması”

Katılımcı 2:

“Karadeniz Teknik Üniversitesi Rus Dili ve Edebiyatı yüksek lisans programını tercih etmemde birkaç spesifik neden etkili oldu. Öncelikle üniversitenin köklü akademik geçmişi ve alanında uzman öğretim kadrosu benim için önemli bir kriterdi. Özellikle Rus dili, edebiyatı ve kültürü üzerine akademik derinlik sunan bir program yapısına sahip olması tercih sebebim oldu.”

Katılımcı 3:

“Eğitimine güvendiğim bir kurum”

3.2. Müfredata İlişkin İfade Edilenler (AU16)

Bu soruya 4 katılımcının 3’ü geçerli yanıt vermiştir. Katılımcıların 2’si mevcut ders havuzunu yeterli bulduğunu ifade ederken, 1 katılımcı spesifik olarak **Rus göçmen edebiyatı** alanında bir ders eklenmesini talep etmiştir. Yanıtlardaki tonlar olumlu eğilimdedir. Geçerli yanıtlar aşağıda sunulmuştur:

Katılımcı 1:

“Yeterli”

Katılımcı 2:

“Derslerimiz yeterli fakat Rus göçmen edebiyatı alanında çalışmak istiyorum bu alan ile ilgili bir ders olmasını isterdim.”

Katılımcı 3:

“Yeterli ”

3.3. Yüksek Lisans Programına İlişkin Beklentiler (AU26)

Bu soruya 4 katılımcının 3’ü geçerli yanıt vermiştir. Katılımcıların cevapları incelendiğinde iki ana konu ekseninde şekillendikleri gözlemlenmiştir. Buna göre ilki, **akademik yetkinliği artırma** olarak öne çıkmakta olup katılımcıların 3’ü de bu konuyla alakalı ifadeler kullanmıştır. Yanıtlarda alan bilgisini derinleştirme, araştırma yapma, akademik yazım becerilerini ilerletme gibi hedeflerin ön plana çıktığı görülmüştür. İkincisi ise, **kariyer hazırlığı** olarak ifade edilebilir. Katılımcılardan 2’si yüksek lisans sürecini doktora veya araştırma görevliliği için bir hazırlık aşaması olarak nitelendirmiştir. Tonu bakımından yanıtlar olumlu olup kararlı bir nitelik de taşımaktadır, bu da grubun yüksek motivasyonuna ilişkin rapor boyunca ortaya konan çıkarımları (**S.15, Ortalama: 5,00; S.4**) destekler niteliktedir. Geçerli yanıtlar aşağıdaki gibidir:

Katılımcı 1:

“Akademik anlamda beni geliştirmesi ve teşvik etmesi.”

Katılımcı 2:

“Yüksek lisans programından beklentim, alan bilgimi derinleştirerek akademik araştırma ve metin çözümleme becerilerimi geliştirmektir. Bilimsel araştırma yöntemleri konusunda yetkinlik kazanmak, nitelikli bir tez çalışması yürütmek ve akademik yazım becerilerimi ilerletmek temel hedeflerim arasındadır. Ayrıca programın akademik danışmanlık ve bilimsel etkinlikler yoluyla ileride doktora yapma ya da akademik kariyer hedeflerime sağlam bir temel oluşturmayı bekliyorum.”

Katılımcı 3:

“Bu süreçte akademiye dair bir ön hazırlığı tamamlamak, makale okumayı, literatür taramayı öğrenmek, makale\tez yazma hakkında yeterli bilgiye sahip olmak ve sonunda araştırma görevlisi olarak işe başlayacağım zaman alt zeminim hazır bir şekilde başlamak.”

3.4. Endişe ve Kaygılar (AU27)

Bu soruya 4 katılımcının yalnızca 1’i geçerli yanıt vermiş olup somut bir kaygıyı dile getirmiştir. Tespit edilen endişe, **istihdama ilişkin belirsizlik** olarak nitelendirilebilir. Söz konusu ifade bireysel olmakla birlikte Rus dili ve edebiyatı alanının yapısal bir sorununa işaret ediyor olma ihtimaliyle ilgi çekicidir ve bu bağlamda öğrenci motivasyonunu doğrudan etkileme potansiyeli taşımaktadır. Söz konusu yanıt aşağıdaki gibidir:

Katılımcı 3:

“Alanımız için kadro açılmamasından korkuyorum. Buradan aldığım eğitimle yine KTÜ de araştırma görevlisi olarak başlamak ve buradan yükselmek istiyorum ama hem KTÜ hem Türkiye geneli kadro bulup bulamayacağım konusunda endişeliyim”

3.5. Öneri, Görüş ve Şikâyetler (AU28)

Bu soruya 4 katılımcının 3’ü geçerli yanıt vermiş olmakla birlikte yanıtların 2’si herhangi bir sonuca götürmediğinden² değerlendirmeye dahil edilmemiştir. Anlamlı tek yanıt ele alındığında dört farklı husus tespit edilmiştir: (1) Lisansüstü öğrencilerin çalışma hayatı veya ilçe dışından ulaşım gibi nedenlerle derslerin daha geç başlamasına ilişkin talebi; (2) haftanın 4 (dört) günü okula gelmek durumunda olmalarına ilişkin haftalık ders yoğunluğu şikâyeti; (3) Ramazan döneminde ders programının esnetilmesi talebi; (4) alan dışı derslerin çevrim içi (online) olarak sunulması önerisi. Yanıtın genel tonu yapıcı bir eleştiri niteliğinde olup öneriler somut ve uygulanabilir mahiyettedir. İlgili yanıt aşağıdaki gibidir:

Katılımcı 3:

“Yüksek lisans programların saatleri daha esnek olmalı. Lisans öğrencisi olmadığımız için artık kimi çalışabiliyor veya kimi benim gibi ilçelerden gelmek zorunda kalabiliyor. Bundan sebep ders saatleri daha geç olabilirdi. Ramazanlık yine aynı şekilde göz önünde bulundurulabilirdi. Haftanın 4 günü okula geliyorum lisans gibi ilk defa burada karşılaştım. Bu da daha farklı olabilirdi. Ve son olarak alanımız dışı aldığımız dersler online olabilir. KTÜ de YL öğrencisi olup Sosyal Bilimler enstitüsünün Arastırma etiği dersini online alan öğrenciler var, bizim de öyle olabilirdi. Şimdiden teşekkür eder, iyi çalışmalar dilerim.”

²Hazırlayan Notu: Söz konusu yanıtlar, boş bırakıldığı için değil; yalnızca nezaket ifadelerinden (Örneğin, “Teşekkür ederim”) müteşekkil olması hasebiyle “herhangi bir sonuca götürmeyen yanıt” olarak adlandırılmıştır.

4. SONUÇ VE ÖNERİLER

2025-2026 Eğitim-Öğretim Yılı Bahar Yarıyılı Rus Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı Yeni Kayıt Yüksek Lisans Öğrencileri Tanıma ve Beklenti Anketi (TABA), 4 Mart 2026 tarihinde çevrimiçi Google Forms platformu üzerinden uygulanmıştır. Toplamda 4 (dört) katılımcıdan müteşekkil öğrenci grubunun hepsinin kadın olması ve tamamının lisans eğitimini Rus Dili ve Edebiyatı programında tamamlamış olmasıyla homojen bir yapı sergilediği görülmüştür. Grubun akademik kariyer motivasyonu güçlü olup katılımcıların tamamı doktora programı ya da akademi alanında istihdam olanaklarını değerlendirerek akademik yolculuğuna devam etmeyi planlamaktadır. Araştırma deneyimi bakımından öğrenci grubu, lisans bitirme tezi/projesi dışında deneyime sahip olmayan bir profil sergilemektedir. Rusça dil becerilerine yönelik yapmış oldukları öz değerlendirmede okuma, dinleme becerilerinin konuşma ve yazmaya göre daha güçlü olarak değerlendirilmiş; bilhassa konuşma becerisi tüm katılımcılarca orta düzeyde ifade edilmiştir.

Likert ölçekli sorulardan elde edilen bulgulardan hareketle, en güçlü beklenti alanları olarak güncel ders içeriği (S.10), danışman iletişimi (S.11), yüksek lisans programının kariyer katkısı (S.15), ve Erasmus+ programından faydalanma (S.23) maddeleri belirlenmiştir; potansiyel bir risk alanı olarak da KTÜ kütüphanesinin Rus dili ve edebiyatı alanındaki kaynaklarıyla alakalı sorunun öne çıktığı görülmektedir (S.19, Ortalama: 3,25, SS: 0,50). Katılımcılar arasında tam uzlaşa bulunması, bu temkinli tutumun öğrenci grubu genelinde paylaşılan bir algı olduğunu ortaya koymaktadır.

Nicel ve nitel bulgular arasında yüksek düzeyde tutarlılık gözlemlenmiştir. Kariyer planlarına ilişkin çoklu seçim sorusunda katılımcılarının tamamının akademik kariyer hedefine ilişkin seçeneği işaretlemiş olması, yüksek lisans programının profesyonel yaşamına sunacağı katkıya olan inancın (S.15, Ortalama: 5,00, SS:0,00) ve AU26 cevaplanırken akademik yetkinliği artırmaya yönelik ifade edilenlerin birbirini destekler nitelikte olduğunu ortaya koymaktadır. Öğrenci grubunun hangi konularda desteğe ihtiyacı olduğuna ilişkin çoklu seçim sorusunda akademik yazım ve bilimsel makale hazırlamanın en öncelikli destek alanı olarak belirlenmesi, katılımcıların tamamının araştırma deneyimi bulunmamasıyla ve AU26'da katılımcılar tarafından da ifade edilen akademik yazım becerisini geliştirme beklentisiyle örtüşmektedir.

Anketten elde edilen nicel ve nitel bulgular birlikte değerlendirildiğinde, katılımcıların **çok güçlü düzeyde beklenti** ile yaklaştığı anlaşılmaktadır. Anketin -ve dolayısıyla öğrenci grubunun- güçlü yönleri bağlamında değerlendirme yapılacak olursa; grubun akademik motivasyonunun çok yüksek olduğu, Anabilim Dalı web sayfasının yeterliliği ve erişilebilirliğinin en üst düzeyde değerlendirildiği (S.8, Ortalama: 5,00, SS: 0,00), derslik ve seminer odalarının fizikî koşullarıyla uluslararası öğrenci değişim programına (Erasmus+) erişim imkânının tam uzlaşa ile çok güçlü beklenti düzeyinde seyrettiği, nitel bulgularda kurumsal güvenin ön plana çıkan ortak konulardan biri olduğu tespit edilmiştir.

Buna karşılık gelişime açık alanlar da mevcut veriler ışığında belirlenmiştir: Kütüphane kaynaklarına ilişkin grubun temkinli tutumu (S.19, Ortalama: 3,25) öne çıkmakta olup lisans bitirme tezi/projesi dışında öğrenci grubunun bilimsel araştırma deneyiminin bulunmaması durumu, programın bilimsel araştırma yöntemleri eğitimine özel önem atfetmesini gerektirmekte; Rusça konuşma (S.17, Ortalama: 3,00) ve yazma (S.17, Ortalama: 3,75) becerilerinin güçlendirilmesine yönelik faaliyetler

planlanabilir. Bu bağlamda, aşağıdaki önerilerin söz konusu hususlardaki performansa müsbet bir katkıda bulunacağı düşünülmektedir:

1. Rus dili ve edebiyatı alanındaki basılı ve elektronik kütüphane kaynaklarının zenginleştirilmesine yönelik taleplerin üst yönetime iletilmesi değerlendirilebilir.
2. Öğrenci grubunun araştırma deneyimi bulunmaması ve bilimsel araştırma/yazma desteğinin en öncelik ihtiyaç olarak belirlenmesinin öğrencilere yönelik değerlendirmelerde göz önünde bulundurulması, bilimsel araştırma yöntemleri ve yazma konularında destekleyici ek faaliyetlerin (atölye, seminer, ek danışmanlık) tertiplenmesi değerlendirilmelidir.
3. Katılımcıların tamamının akademik yolculuğuna devam etmek istemesiyle bağlantılı olarak, yüksek lisans sonrasındaki süreçlere ve akademideki istihdam olanaklarına değinen bir bilgilendirme toplantısı tertip edilebilir.
4. Lisansüstü öğrencilerin çalışma durumları, ulaşım güçlükleri vd. koşulları göz önünde bulundurularak ders saatlerinin esnekleştirilmesi değerlendirilebilir.
5. Disiplinlerarası derslere yönelik güçlü beklenti ve spesifik ders talepleri (Örneğin, katılımcılardan birinin Rus göçmen edebiyatına ilişkin ders talebi gibi) göz önünde bulundurularak müfredat havuzunun periyodik olarak gözden geçirilmesi ve güncel konularla zenginleştirmeye yönelik temayül devam etmelidir.

EK-1: Anket Soruları

KOD	SORU METNİ	TİP
D.1	Cinsiyetinizi seçiniz.	Demografik
D.2	Lisans eğitiminizi tamamladığınız program	Demografik
S.3	Bu yüksek lisans programını tercih etmenizden en belirleyici neden hangisidir?	Çoklu seçim
S.4	Yüksek lisans sonrası kariyer planınız nedir?	Çoklu seçim
S.5	Bu programa başvurmadan önce Bölüm/ABD hakkında bilgi edinmek için hangi kaynaklara başvurduunuz?	Çoklu seçim
AU6	Bu programı KTÜ'de tercih etmenizden spesifik bir nedeni var mı? Varsa nedir?	Açık uçlu
S.7	Programın ders çeşitliliğini yeterli buluyorum	Likert (1-5)
S.8	Rus Dili ve Edebiyatı ABD web sayfasındaki bilgileri yeterli ve erişilebilir buluyorum	Likert (1-5)
S.9	KTÜ SBE web sayfasındaki bilgileri yeterli ve erişilebilir buluyorum	Likert (1-5)
S.10	Yüksek lisans programının ders içeriklerinin güncel ve akademik açıdan zengin olmasını bekliyorum	Likert (1-5)
S.11	Tez danışmanımla düzenli ve etkili bir iletişim kurabilmeyi önemsiyorum	Likert (1-5)
S.12	Uygulamaya müsait olan derslerde teorik bilginin yanı sıra uygulamalı çalışmalara da yer verilmesini istiyorum	Likert (1-5)
S.13	Araştırma yöntemleri ve akademik yazım konusunda yeterli eğitim alacağıma güveniyorum	Likert (1-5)
S.14	Programı başarıyla tamamlayıp zamanında mezun olacağımı düşünüyorum	Likert (1-5)
S.15	Yüksek lisans eğitiminin kariyer hedeflerime ulaşmamda önemli bir katkı sağlayacağına inanıyorum	Likert (1-5)
AU16	Yüksek lisans programı müfredat havuzundaki dersleri yeterli buluyor musunuz? Özellikle yer almasını istediğiniz ders ya da konular var mı?	Açık uçlu
S.17	Aşağıdaki Rusça dil becerilerinizi 5 üzerinden değerlendiriniz [Okuma / Yazma / Konuşma / Dinleme]	Matris (1-5)
S.18	Daha önce akademik bir araştırma veya proje deneyiminiz oldu mu?	Tek seçimli
S.19	KTÜ kütüphanesinin Rus dili ve edebiyatı alanındaki kaynaklarının yeterli olacağını düşünüyorum	Likert (1-5)
S.20	Bölümün derslik ve seminer odalarının fiziksel koşullarını (aydınlatma, ısınma, teknik donanım) yeterli buluyorum	Likert (1-5)
S.21	Üniversitenin dijital altyapısının (internet, çevrimiçi veri tabanları, e-kaynaklar) akademik çalışmalarım için yeterli olacağını düşünüyorum	Likert (1-5)
S.22	İhtiyaç duyduğumda psikolojik danışmanlık ve sosyal destek hizmetlerine ulaşabileceğimi düşünüyorum	Likert (1-5)
S.23	Anabilim dalındaki değişim programlarından (Erasmus+) yararlanabileceğimi düşünüyorum	Likert (1-5)
S.24	Programda disiplinlerarası derslere yer verilmesini önemli buluyorum	Likert (1-5)

S.25	Yüksek lisans sürecinizde aşağıdaki alanlardan hangilerinde destek/egitim almayı beklersiniz?	Çoklu seçim
AU26	Yüksek lisans programından beklentileriniz nelerdir? Lütfen açıklayınız.	Açık uçlu
AU27	Programla ilgili herhangi bir endişeniz veya kaygınız var mı? Varsa nelerdir?	Açık uçlu
AU28	İletmek istediğiniz herhangi bir öneri, görüş, istek, bilgi veya şikayet var mı?	Açık uçlu